

Collegevoorstel

MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Reg.nr. 14 - 10749
B&W d.d. 14 oktober 2014 B-4
Openbaar Ja, namelijk uitgesteld (tot na 12 november 2014)
Programma Stad van actieve mensen

DT d.d.	OR d.d.	B&W d.d.	OR d.d.	Raad	
				Raadsdocumenten	d.d.
15-09-2014					

Ingekomen van Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Onderwerp Ontwikkeling wijkgericht werken en vorming buurtbudget.

Dictum

1. Instemmen met de voorgestelde procesaanpak, gericht op het ontwikkelen van wijkgericht werken;
2. Instemmen om middels deze aanpak inhoud te geven aan de vorming van een buurtbudget (bestuursopdracht "uitwerking sturing op wijkbudgetten")
3. het bestuurlijke opdrachtgeverschap beleggen bij wethouder Brauer.

Voorbesproken met Wethouders Henk Brauer (6-10-2014), Vera Tax (6-10-2014), Ramon Testroote (18-09-2014) en het Directieteam (15-09-2014).

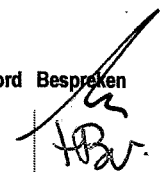
Besluit B&W

ZIE BIJLAGE

Team MOADO
Steller RBM Janzen
Doorkiesnummer +31 77 3599551
Datum 22 september 2014
Paraaf steller
Paraaf afdelingshoofd

Secretaris P. Lucassen
Portefeuillehouder H. Brauer

Akkoord Bespreken

Bijlage – besluit B&W

B4-4

Collegevergadering d.d. 14 oktober 2014

Volgnr.	4
Beh.team	MOADO
Reg.nr.	14-10749
Openbaar	Ja, uitgesteld (tot na 12 november 2014), de bijlagen zijn niet openbaar
Onderwerp	Ontwikkeling wijkgericht werken en vorming buurtbudget.
Advies	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instemmen met de voorgestelde procesaanpak, gericht op het ontwikkelen van wijkgericht werken. 2. Instemmen om middels deze aanpak inhoud te geven aan de vorming van een buurtbudget (bestuursopdracht “uitwerking sturing op wijkbudgetten”). 3. Het bestuurlijke opdrachtgeverschap beleggen bij wethouder Brauer.
Besluit	Het college kan instemmen met het voorstel. Wel dienen in overleg met de portefeuillehouder enkele tekstuele aanpassingen plaats te vinden. Deze dienen ook afgestemd te worden met wethouder Tax.

Collegevoorstel

Samenvatting

Wat en waarom

Door de uitgangspunten van het recente coalitieprogramma, ontwikkelingen als Huizen van de Wijk, uitvoering van de Sociale Structuurvisie maar ook vanwege andere houding en vragen van onze inwoners is het nodig om de specifieke instrumenten van wijkgericht werken verder te ontwikkelen. Het gaat hierbij om:

- Dorpsontwikkelingsplannen/wijkontwikkelingsplannen/toekomstagenda;
- Wijkoverleggen en dorpsraden;
- De geldstromen die nu richting wijken en bewoners gaan (projectgelden, communicatie- en vergadergelden, het SAM fonds).

Bij het verder ontwikkelen van genoemde instrumenten wordt eveneens vorm en inhoud gegeven aan de inrichting van een buurtbudget (bestuursopdracht "uitwerking sturing op wijkbudgetten") en nemen we het principe "buurt bestuurt" (gaat over veiligheid in de wijk) mee voorzover het betreft de wijze van het betrekken van (wijk)bewoners bij hun eigen leef- en woonomgeving.

In dit voorstel wordt in de procesaanpak neergezet op welke wijze de ambtelijke organisatie aan de slag gaat met het verder ontwikkelen bovenstaande instrumenten. De stadsdeelmanagers nemen vanuit hun rol en functie hierin het voortouw.

Het proces voorziet gelijktijdig in het concretiseren van de visie en opdrachten die in diverse beleidsdocumenten zijn vastgelegd over wijkgericht werken, waarbij met name het coalitieprogramma "Verbinden vanuit Vertrouwen en Verantwoordelijkheid" 2014-2018, een hernieuwd perspectief, focus én verscherping aanbrengt. Door het centraal stellen van de vraag op welke wijze een buurtbudget vorm en inhoud kan krijgen, wordt aan de bestuursopdracht "uitwerking sturing op wijkbudgetten" invulling gegeven.

Hoe

In oktober er 2014 starten wij met een groep interne collega's om hiermee aan de slag te gaan. De planning voorziet er in dat uiterlijk eind februari 2015 een aantal concrete resultaten kunnen worden opgeleverd (de uiterste deadline wordt gevormd door de Kadernota 2016). De concrete resultaten zijn:

- Op welke wijze aan een buurtbudget vorm en inhoud kan worden gegeven;
- Op welke wijze buurtbewoners betrokken kunnen worden en verantwoordelijkheid nemen voor de eigen woon- en leefomgeving (zelfsturing). De methodiek van buurt bestuurt sluit hierop aan;
- De rol van de wijkoverleggen Steyl en Blerick is scherper geworden voor in ieder geval de pilotgebieden;
- We hebben ervaringen opgedaan en geleerd op welke wijze plannen, budgetten en kaders op elkaar worden afgestemd, zodat die meegegeven kunnen worden aan de wijken. We kunnen het geleerde toepassen in andere wijken.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Bestuursopdracht uitwerken sturing op buurtbudgetten	18 augustus 2014

Voorstel

Aanleiding

Wijkgericht werken is als methode voor ons handelen al jaren één van de uitgangspunten. De Raad heeft dit in diverse (visie)documenten ook vastgelegd, bijvoorbeeld in het raadsprogramma Stad van Actieve Mensen (SAM), de Stadsvisie 2030 en de Sociale Structuurvisie. Het coalitieprogramma “Verbinden vanuit Vertrouwen en Verantwoordelijkheid” (2014-2018) borduurt hier op voort en geeft nieuwe richtingen en kaders aan voor andere verhoudingen in verantwoordelijkheden tussen gemeente en haar inwoners. Wijkgericht werken werd de afgelopen jaren binnen de gemeente op diverse wijzen ingevuld en van een gedeelde en doorleefde aanpak was (nog) geen sprake. Het coalitieprogramma stuurt aan op een doordachte en gezamenlijke aanpak.

Achtergrond

Met de decentralisaties vanuit het Rijk (de 3 D's), de algemeen in Nederland te horen oproep aan inwoners om zelf meer de regie te nemen over hun eigen leven én leefomgeving en het coalitieprogramma, ontstaat nieuw elan en een wenkend perspectief. Met vaak andere woorden (loslaten, kantelen, vertrouwen geven, inwoners de ruimte geven, van buiten naar binnen denken en handelen, enz.) wordt eenzelfde beweging, die we al ingezet hebben, versterkt en verscherpt. De wijk en buurt is daarbij de leidende schaal. Buurtbudgetten en het Buurt Bestuurt principe zijn daarbij concreet genoemde instrumenten die we kunnen inzetten. En uiteraard ook de ontwikkeling van de Huizen van de Wijk.

Maar het coalitieprogramma gaat verder en geeft heel duidelijk aan dat inwoners veel meer zelf de ruimte moeten krijgen om vanuit hun leefwereld keuzes te maken en actief te zijn. Dat vraagt een andere rol en werkwijze van ons, de professionals.

Het hierboven genoemde “Buurt Bestuurt” principe is een werkwijze, waarbij bewoners en professionals samen bepalen welke problemen op het gebied van veiligheid en leefbaarheid in de buurt met prioriteit moeten worden aangepakt. In de uitvoering werken bewoners en professionals samen. Doelstellingen daarbij zijn:

- verminderen van het aantal meldingen en aangiften op het gebied van veiligheid;
- verbeteren van het gevoel van veiligheid;
- vergroten van het vertrouwen tussen bewoners en professional;
- stimuleren van het nemen van eigen verantwoordelijkheid bij de bewoners voor de leefomgeving.

Vanuit de rol en functie van de stadsdeelmanagers is het bovenstaande mede aanleiding geweest om met collega's in gesprek te gaan en te kijken waar we staan en wat ons nu te doen staat. Hierbij is ook het management (afdelingshoofden en Directie) nadrukkelijk meegenomen.

De stadsdeelmanagers haken vanuit hun rol en functie sterk aan op de inwoners, de gemeenschappen. Hier geven zij o.a. invulling aan door een aantal instrumenten die primair in de gereedschapskist van de stadsdeelmanagers zitten, te herijken of door te ontwikkelen. Het gaat om de volgende instrumenten:

- Dorpsontwikkelingsplannen/wijkontwikkelingsplannen;
- wijkoverleggen/dorpsraden;
- geldstromen die richting wijken/initiatieven van inwoners gaan (projectgelden, vergader- en communicatiegelden, SAM Fonds). Hierbij wordt ook de wens van buurtbudgetten meegenomen

Collegevoorstel

Aanpak

Om bovengenoemde instrumenten verder te ontwikkelen richten we een proces in, waarbij wij zowel de interne opgave als de externe opgave beet pakken. Het interne proces is erop gericht om invulling te geven aan de gemaakte coalitieafspraken die de wijken en buurten en de inwoners daarvan centraal stellen (o.a. buurt bestuurt principe, buurtbudgetten).

Het interne proces richt zich op de vraag op welke wijze wij daar ambtelijk invulling aan geven (het beantwoorden van de hoe vraag). Met collega's die vanuit hun functie hier een rol in spelen wordt deze vraag opgepakt en o.a. gekoppeld aan de eerder genoemde instrumenten die wijkgericht werken ondersteunen.

Het externe proces is bedoeld om verder in gesprek te komen met (actieve) inwoners, kartrekkers, koplopers in de wijken. Het is vooral gericht op het met elkaar in gesprek te laten komen, te laten nadenken over de eigen leefomgeving en van daaruit initiatieven te ontplooiën. Onze rol als professionals is daarbij vooral ondersteunend, faciliterend en adviserend van aard. En bescheiden van aard, dus niet overnemend. Hierin ligt ook de koppeling met het traject van het "buurt bestuurt" principe; ook hierbij is immers aan de orde op welke wijze buurtbewoners betrokken kunnen worden.

De twee wijken zijn Klingerberg en Steyl. Waarom? Steyl is gedeeltelijk dorps van karakter en gedeeltelijk stedelijk en Klingerberg is een echte stedelijke wijk. In beide wijken zijn actieve inwoners te vinden en kunnen we aansluiten op lopende contacten zonder dat daarbij al sprake is van al te veel structuren. Dat maakt dat de ruimte voor het zelf invullen door o.a. de bewoners maximaal is.

Het bovenstaande betekent niet dat de focus alleen op de twee pilotgebieden ligt. Overal in stad waar initiatieven ontstaan of aanhakingspunten zijn om bovenstaand proces op gang te brengen, zullen we dit oppakken. In de pilotgebieden "vergroten" we dit vooral intern uit om het leerproces maximaal te laten zijn.

Externe proces

Het externe proces ziet er in hoofdlijnen als volgt uit:

We koppelen de herijking van de instrumenten aan dit proces in een logische volgorde:

1.

Collegevoorstel

Hoe ziet je wijk er over een aantal jaren uit? Werk aan een toekomstagenda (of dorps- en wijkontwikkelingsplan);

2.

Wie doet hier allemaal vanuit welke rol aan mee? Betrek hier de bestaande wijkoverleggen en dorpsraden bij. Welke rol zien zij voor zichzelf weggelegd? Hoe zien de inwoners dat? Middels het nadenken over je eigen toekomst wordt het proces om na te denken over je eigen rol (toegevoegde waarde) heel organisch getriggerd, waarmee er een gedragen visie op de toekomst van wijkoverleggen en dorpsraden tot stand komt;

3.

Uit de toekomstdroom ontstaan plannen en projecten. Wij moeten in dat proces onze onze kaders meegeven (financieel, inhoudelijk, wettelijk). Hier ligt een belangrijke opdracht om het financieel kader helder te maken, o.a. door de vorming van een buurtbudget (welke scenario's zijn voor Venlo te bedenken). Ook andere geldstromen naar wijkoverleggen en bewonersinitiatieven (SAM-fonds) worden hierin meegenomen.

Door de discussie rondom middelen niet aan de voorkant te voeren, maar later in het proces én gekoppeld aan inhoud (plannen en projecten) maak je geld bovendien niet de aanleiding om iets te gaan doen of je bestaansrecht aan te ontlenen, maar de inhoud.

4 en 5.

Vervolgens gaan wijkbewoners zélf met zo nodig ondersteuning van professionals aan de slag met de uitvoering en volgt daarop de evaluatie van de werkzaamheden en van daaruit weer verder richting de toekomst (cyclisch proces).

Interne proces

Uit het bovenstaande blijkt al dat het externe proces en het interne proces gekoppeld moeten zijn. Dat pakken we dus gelijktijdig op.

In de pilots worden 25 tot 30 collega's betrokken. Alle afdelingen zijn hierbij vertegenwoordigd. Het gaat immers om een gezamenlijke opdracht die iets vraagt van iedereen. Het gaat over je werk, het reflecteren daarop, het leren van elkaar en hoe je invulling geeft aan de (nieuwe en continu veranderende) context.

Het proces in grote lijnen ziet er als volgt uit:

- Oktober startbijeenkomst met collega's;
- Oktober vervolgbijeenkomst met externe partners (corporaties en opbouwwerkers) en vervolgens met bewoners;
- Eind oktober Plan van Aanpak gereed (gezamenlijk opgesteld met collega's);
- Oktober, november en december uitvoering en wekelijks bijeenkomst kerngroep (ambtenaren, externe partners en bewoners) om voortgang te bewaken en resultaten te bespreken;
- Februari 2015 oplevering resultaten (zodat in de Kadernota 2016 buurtbudgetten mee kunnen worden genomen).

Verder dient ook de Raad goed aan te haken op de bovenstaande aanpak. Immers ook de rol van de Raad is aan de orde. Voorgesteld wordt om in november een presentatie te geven aan de Raad, waarbij de aanpak en de achtergrond daarvan centraal staat. De Raad wordt dan gevraagd om per fractie een raadslid af te vaardigen en deze groep wordt dan regelmatig bijgepraat over de voortgang.

Overigens wordt aan de Raad nu geen besluit gevraagd maar wordt de Raad geïnformeerd. De punten die uit de pilots naar voren komen en die om besluitvorming vragen van de Directie en/of College en/of Raad, worden uiteraard voorgelegd.

Collegevoorstel

Voorstel

Middels bovenstaande aanpak gaan we aanzet geven:

- tot het concreet invulling geven aan een aantal van de coalitieafspraken (buurtbudget, buurt bestuurt, wat betekent aansluiten bij de leefwereld van inwoners, wat betekent schaal van de wijk is leidend, wat betekent meer ruimte geven aan de inwoners om zelf keuzes te maken, kortom de hoe-vraag invullen);
- het creëren van intern draagvlak, commitment én een gedeelde/integrale aanpak;
- tot het doorontwikkeling van de genoemde instrumenten;
- om leerpunten te benoemen, die bespreekbaar maken in de organisatie en het geleerde borgen.

Overigens leggen we een nadrukkelijke koppeling met de pilot Experiment Omgevingsplan (DT besluit van 21 oktober 2013, 13-14023). Er zijn immers veel (inhoudelijke) verbindingen te maken.

De concrete resultaten zijn:

- Op welke wijze kan een buurtbudget vorm en inhoud worden gegeven (bestuursopdracht "uitwerking sturing op wijkbudgetten");
- Op welke wijze buurtbewoners betrokken kunnen worden en verantwoordelijkheid nemen voor de eigen woon- en leefomgeving (zelfsturing). De methodiek van buurt bestuurt sluit hierop aan;
- De rol van de wijkoverleggen Steyl en Blerick (voor Klingerberg) is scherper geworden voor in ieder geval de pilotgebieden;
- We hebben ervaringen opgedaan en geleerd op welke wijze plannen, budgetten en kaders op elkaar worden afgestemd, zodat die meegegeven kunnen worden aan de wijken (deregulering is daarbij een leidend uitgangspunt). We kunnen het geleerde toepassen in andere wijken.

Directiebesluit

Op 15 september 2014 is in het Directieteam besloten:

1. De beoogde rol voor de gemeenteraad zelf vooraf formuleren en niet als open vraag meegeven;
2. In het Plan van aanpak, dat in februari 2015 aan de directie wordt voorgelegd, dient de vertaling gemaakt te worden wat een en ander betekent voor de interne organisatie en de eigen werkwijze. Ook dienen de bestaande evaluaties bij het Plan van aanpak betrokken te worden;
3. Voor het overige conform advies.

Het gestelde onder punt 1 is verwerkt door de Raad geen open vraag te stellen maar de Raad te vragen om per fractie een raadslid af te vaardigen. Deze groep wordt dan regelmatig bijgepraat over de voortgang.

Het gestelde onder punt 2 wordt conform de wens van het directieteam meegenomen.

Collegevoorstel

• **Bedrijfsvoeringsaspecten (in overleg met Bedrijfsvoering)**

In te vullen / aan te leveren door de adviseurs van Bedrijfsvoering.

1. **Wat zijn de financiële gevolgen en de verwerking hiervan?** (Kosten, baten en dekking)
Zijn er budgettaire consequenties? Ja of Nee (Indien ja, dan bijlage begrotingswijziging bijvoegen)
Akkoord met voorgestelde procesaanpak. Aanvullend de opmerking dat de te vormen
wijkbudgetten exclusief zorggelden(3D middelen) zijn.

- Kan de adviseur instemmen met het voorstel? ja
- Naam adviseur Karin Orval

Alleen bij voorstellen van de afdeling Ontwikkelbedrijf betreffende projecten:

- Kan team SMO instemmen met het voorstel? @Ja of Nee
- Naam medewerker ..

2. **Wat zijn de personele gevolgen?** (Denk aan: uitbreiding of afname aantal fte's en inhuur)
Zijn er formatieve consequenties? Ja of Nee (Indien ja, dan bijlage begrotingswijziging bijvoegen)

Er zijn geen personele gevolgen.

- Kan de adviseur instemmen met het voorstel? ja
- Naam adviseur Gerald Kowsoleea

3. **Wat is de relatie met het informatie- en automatiseringsbeleid?**

- Kan de adviseur instemmen met het voorstel? @Ja of Nee
- Naam adviseur ..

4. **Wat is de relatie met het inkoop- en aanbestedingsbeleid?**

- Kan de adviseur instemmen met het voorstel? @Ja of Nee
- Naam adviseur ..

5. **Wat zijn de juridische aspecten van het voorstel?**

- Kan de adviseur/afdelingsjurist instemmen met het voorstel? @Ja of Nee
- Naam adviseur / afdelingsjurist

Collegevoorstel

6. Communicatie intern / extern

In het proces zowel intern als extern zijn communicatiemedewerkers betrokken. De wijze van communiceren wordt situationeel bepaald.

Kan de adviseur instemmen met het voorstel?	ja
- Naam adviseur / voorlichter	Inge Janssen